

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO
EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 23/2005
11.8.2005

MATERIAALIA SEURAKUNTATYÖN TUEKSI

Kirkkohallituksessa on valmistunut mm. seuraavia aineistoja seurakuntatyön tueksi.

Kansalaisvastuun katekismus

Kirkon diakonian ja yhteiskuntatyön yksikkö on julkaissut Kansalaisvastuun katekismuksen. Sellaista ei tiettävästi ole aikaisemmin kirjoitettu. ”Katekismus” tarkoittaa yleensä kristillisen uskon keskeisen sisällön selitystä. Etiikasta ja ihmisten yhteisöllisestä elämästä ei voi kirjoittaa mitään kristillisen opin esitykseen rinnastettavaa. Silti kirjaa halutaan kutsua ”katekismukseksi”, koska siinä muiden katekismusten tavoin annetaan aineksia elämään vastuullisena kansalaisena.

Kansalaisvastuun katekismuksessa pohditaan moraalin haastetta aikamme moraalikäsitysten sulatusuunissa. Miksi täytyy toimia oikein? Voiko toisten tekoja arvostella? Mikä voittaa velvollisuuksien ja hyötyjen kaksintaistelun? Katekismuksessa esitetään neljä syytä pahan tekemiseen, käsitellään syyllisyyden ja häpeän problematiikkaa ja anteeksiantamista. Lopulta pohditaan luterilaista sosiaalietiikkaa pintaa syvemältä ja esitetään siitä kolme nykyisin käytössä olevaa mallia. Kirjassa on myös kansalaisvastuun aakkosia.

Kansalaisvastuun katekismuksen on valmistellut työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi dosentti Antti Raunio, ja muina jäseninä Marja Kantanen, Ilkka Sipiläinen ja Mikko Huotari. Työhön ovat osallistuneet myös toimittajat Liisa Björklund ja Sirkku Nyström.

Kansalaisvastuun katekismuksen hinta on 6 €.

Lisätietoja antaa työalasihteeri Marja Kantanen, p. (09) 1802 310, marja.kantanen@evl.fi.

Romanit ja kirkko -opas

Kirkon diakonian ja yhteiskuntatyön yhteydessä toimiva Romanit ja kirkko -työryhmä on laatinut oppaan seurakuntien romanien parissa tehtävän työn tueksi. Romanit ja kirkko -opas kannustaa seurakuntia kehittämään yhteyttä ja yhteis-

työtä romanien kanssa. Oppaan avulla pyritään antamaan työntekijöille työkaluja romanien kohtaamiseen ja heidän kanssaan toimimiseen. Tavoitteena on, että romanien osallistuminen seurakunnan toimintaan sekä toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen lisääntyy.

Opas sisältää yleistä taustatietoa romaneista, heidän kulttuuristaan ja tilanteestaan Suomessa ennen ja nyt, erityisesti suhteessa luterilaiseen kirkkoon. Se käsittelee myös romanien ja kirkon perustyön suhdetta sekä tarjoaa käytännönläheisiä neuvoja ja vinkkejä seurakuntien toimintaan. Oppaassa esitellään niin uusia kuin vanhoja hyviksi koettuja yhteistoiminnan muotoja. Kyseessä on vuonna 1999 julkaistun oppaan uudistettu ja päivitetty painos.

Romanit ja kirkko. Opas seurakuntien työntekijöille ja luottamushenkilöille - julkaisun hinta on 6 €.

Lisätietoja antaa projektisihteeri Kati Jääskeläinen, p. (09) 1802 210, kati.jaaskelainen@evl.fi.

Herran kansan ensi rippi. Kotiväen rippikoulukirja.

Kun nuori käy rippikoulun, asia koskettaa myös lähipiiriä. Leirille lähtö voi olla kasvun paikka vanhemmillekin. Kummeille ja isovanhemmille rippikoulu on yksi etappi lisää nuoren kasvussa. Heillä voi olla myös oma roolinsa konfirmaatiossa nuoren siunaamisessa alttarilla.

Rippikoululaisen kotiväelle on nyt laadittu oma rippikoulukirja. Kirja sisältää lyhyitä pohdintoja elämästä nuoren kanssa. Olenko osannut puhua tärkeistä asioista nuoren kanssa, kun hän yhtäkkiä onkin kasvamassa käsistä? Kuinka tärkeitä elämän kestävät ihmissuhteet ovat: ystävät, sisarukset, kummit, suku. Mitä ajatella, kun ovet paukkuvat ja musiikkia käännetään kovemmalle. Miten vaikeaa, mutta tärkeää on kehuminen ja kiittäminen. Että jaksaisi katsoa eteenpäin silloinkin, kun tuntee itsensä osaamattomaksi ja riittämättömäksi. Kirjasessa on myös "tehtäväosuuksia", joissa voi miettiä, missä mennään ja miten siitä eteenpäin.

Kirjan välityksellä kirkko haluaa liittyä aikuisten omaan pohdintaan ja tukea kotien kasvatustyötä. Tähän työhön kirja tarjoaa seurakunnille sopivan välineen. Ajatus on, että kirjan kanssa työskennellään esimerkiksi rippikoulun vanhempainiloissa. Kirjasta on otettu mittava painos ja sen toivotaan tavoittavan monia koteja.

Herran kansan ensi rippi -kirjan on kirjoittanut työryhmän tukemana kirjailija Kaisa Raittila. Kirjan hinta on 10 kpl / 10 €.

Lisätietoja antaa työalasihteeri Jarmo Kokkonen, p. (09) 1802 345, jarmo.kokkonen@evl.fi.

Uskonnollisia ilmiöitä ihmettelemässä

Uskonnollisia ilmiöitä ihmettelemässä -vihkonen on lähetetty kevätkaudella kaikkiin suomenkielisiin seurakuntiin. Vihkonen pohjautuu Stakesin Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (VASU). Asiakirja kokonaisuudessaan löytyy osoitteesta: http://www.stakes.fi/varttua/vasu_/vasu_varhaiskasvatus/orient_uskonkat-som.htm. Kunnissa työstetään parhaillaan omaa kunnallista Vasua ja lopulta laaditaan jokaiseen päivähoitopisteeseen yksikön oma Vasu.

Uskonnollisia ilmiöitä ihmettelemässä pyrkii avaamaan ja selkeyttämään Vasun uskonnollis-katsomuksellista orientaatiota. Esite on suunnattu päivähoitohenkilöstölle. Sen tarkoituksena on rohkaista päivähoiton työntekijää uskontokasvatuksen antajana.

On toivottavaa, että seurakunta toimittaa vihkosen kaikkiin alueensa päivähoitoyksiköihin henkilökohtaisesti. Samassa yhteydessä on hyvä käydä keskustelua uskontokasvatuksesta sekä suunnitella seurakunnan ja kunnan uudentyypiset yhteistyötä Vasun kokonaiskasvatuksellisen ajattelun pohjalta.

Esitettä myydään 10 kpl / 5 €.

Lisätietoja antaa työalasihteeri Heljä Petäjä, p. (09) 1802 349, helja.petaja@evl.fi.

Kirkon aamu- ja iltapäivätoiminnan esite

Alkusyksystä ilmestyy Kirkon aamu- ja iltapäivätoiminnan esite. Seurakunnilla on mahdollisuus käyttää sitä omasta aamu- ja iltapäivätoiminnastaan tiedottamiseen. Esitettä voidaan jakaa vanhemmille, kouluille, päättäjille ja yhteistyökumppaneille. Sitä on syyskuun puolivälistä alkaen tilattavissa Kirkkohallituksen julkaisumyynnistä pientä maksua vastaan.

Lisätietoja antaa työalasihteeri Heljä Petäjä, p. (09) 1802 349, helja.petaja@evl.fi.

Usko, perhe ja rakkaus

Julkaisu sisältää TT Kari Kuulan kirjoittamia raamatullisia esseitä kasvatukseen ja kasvamiseen.

Kirja soveltuu pohdinnaksi alustuksiin, perhetyöhön, seurakunnan tervehdyksenä esimerkiksi kastekoteihin ja vihkipareille ja perheille.

Kirjan hinta on 5 €.

Lisätietoja antaa työalasihteeri Heli Savolainen, p. (09) 1802 211, heli.savolainen@evl.fi.

Kohti näkyä -pienryhmämateriaali

Kirkkohallituksen asettama Kirkon evankelioimistuksen toimikunta on tuottanut pienryhmämateriaalin Kohti näkyä, joka perustuu Amerikan evankelisluterilaisen kirkon (ELCA) kehittämään seurakuntien käyttöön tarkoitettuun pienryhmäaineistoon.

Työryhmä (Hannu Päivänsalo, Pirjo Salminen ja Jouni Turtiainen) on muokannut tekstin suomalaiseen maaperään sopivaksi. Oppaan tarkoituksena on selkeyttää ymmärrystä evankeliumin eteenpäin viemisestä, kristittynä elämisestä uudella vuosituhannella ja auttaa seurakuntia löytämään askeleet sen toteuttamiseksi. Materiaali sisältää osallistujan oppaan ja pienryhmän ohjaajan oppaan. Jälkimmäinen ilmestyy myöhemmin syksyllä.

Kohti näkyä – pienryhmän osallistujan opas kutsuu viidessä tapaamisessa pohtimaan evankeliumin välittämisen kysymyksiä. Mikä on evankeliumin sisältö? Keille hyvä uutinen on tarkoitettu? Mikä on se näky, jota kohti ollaan matkalla?

Viisi tapaamista opastavat askel askeleelta ryhmän jäseniä lähetyskäskystä käytännön toimintaan, konkreettisen evankelioimistyön suunnitelman laatimiseen. Jokaisessa tapaamisessa tutkitaan aiheeseen liittyviä raamatunkohtia ja keskustellaan kysymyksistä henkilökohtaisesta näkökulmasta. Kohti näkyä vahvistaa seurakunnan jäsenyyttä. Miksi olen kirkon jäsen? Jeesus kutsuu kirkkooan kasvaamaan. Miten tämä kutsu koskee minua ja kotiseurakuntaani?

Kohti näkyä kannustaa osallistujia yksityiselämässään rukoilemaan kirkon, seurakunnan, läheisten ja kaikkien muiden Jumalan huolenpitoa tarvitsevien puolesta. Mission tuokiokuvat ovat arkipäivän kohtaamisia, joissa tuodaan ilosanoma Jeesuksen sovitustyöstä tavalliselle ihmisille kulloinkin käsillä olevissa tilanteissa.

Kohti näkyä – pienryhmän osallistujan oppaan hinta on 3 €.

Lisätietoja antaa osastonjohtajan sihteeri Tuula Lonkainen, p. (09) 1802 218, tuula.lonkainen@evl.fi

* * *

Kaikkia edellä mainittuja julkaisuja voi tilata Kirkkohallituksen julkaisumyyntistä, PL 185, 00161 Helsinki, (09) 1802 315 tai 1802 229, faksi (09) 1802 454, julkaisumyynti@evl.fi.

KIRKKOHALLITUS

Risto Junttila

Seppo Häkkinen

ISSN 0781-9501

Painopaikka: Kirkkohallituksen monistamo